Gemeente Borger-Odoorn

M e m o

Exloo, 5 januari 2021

Bestemd voor: Raad
Afkomstig van: College
Onderwerp: Financiële effecten decembercirculaire 2020

Inhoud:

Inleiding
Op 17 december 2020 heeft het Rijk de decembercirculaire 2020 gepubliceerd. De decembercirculaire is de uitwerking voor gemeenten volgend uit de najaarsnota van het Rijk. Deze circulaire bevat geen wijzigingen van het accres. Er is immers ook besloten om de accressen 2020 en 2021 te bevriezen. Overigens is het tot op heden niet gebruikelijk om nieuwe accresramingen te presenteren in de decembercirculaire. Wel is er met deze circulaire een derde coronasteunpakket 2020 bekend gemaakt. Dit pakket heeft grotendeels effect op 2021 en beperkt op 2020. In dit memo gaan we in op de verschillende vormen van coronasteun en op de meest relevante ontwikkelingen uit deze circulaire.

Derde corona steunpakket
In onderstaande tabel zijn de verschillende vormen van coronasteun zichtbaar. Dit betreft het derde steunpakket in 2020. Totaal we ontvangen € 466.992 over de jaren 2020 en 2021.Op dit moment is onduidelijk of er nog meer coronasteun komt voor 2021, maar aangezien we opnieuw een lockdown hebben in Nederland ligt dat wel in de lijn de verwachting. Meer informatie daarvoor volgt ongetwijfeld in de Meicirculaire 2021.

Nr	Derde corona steunpakket	2020	2021
1	Aanvullend pakket re-integratiekosten	56.149	129.137
2	Impuls re-integratie		68.958
3	Gemeentelijk schuldenbeleid	13.881	28.377
4	Bijzondere bijstand	4.693	9.594
5	Continuïteit van zorg (COVID 19)	37.513	
6	Compensatie quarantainekosten	3.951	
7	Cultuurmiddelen		77.413
8	Crisisdienstverlening		
9	Extra kosten verkiezingen		37.326
10	Beschermd wonen Continuïteit van zorg		
11	Jeugd aan zet		
	Totaal:	**116.187**	**350.805**

1 en 2. Aanvullend pakket re-integratiekosten en impuls re-integratie
We ontvangen in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden. Dit is beschikbaar gesteld zodat gemeenten de re-integratie van bijstand instromers als gevolg van corona kunnen intensiveren.

3 en 4. Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand
Er worden extra middelen beschikbaar gesteld voor schuldhulpverlening en bijzondere bijstand voor de voorziene toename van armoede- en schuldenproblematiek.

5. Continuïteit van zorg (COVID 19)
Deze steun heeft betrekking op de continuïteit van de zorg voor de Jeugdwet en Wmo 2015. In opdracht van een aantal ministeries is er onderzoek gedaan naar de meerkosten in het sociaal domein in 2020. Op basis hiervan is € 170 miljoen aan compensatie toegekend en wij ontvangen hiervan € 37.513. Er vindt geen nacalculatie op basis van werkelijke meerkosten meer plaats.

6. Compensatie quarantainekosten
Het kabinet verstrekt compensatie aan gemeenten voor het ondersteunen van inwoners die in compensatie moeten. Dit is voor het bieden van passende ondersteuning aan inwoners die zorg op aangepaste wijze moeten ontvangen. Via de GGD worden inwoners naar de gemeente en het Rode Kruis verwezen als ze de zorg niet zelf georganiseerd krijgen. Ook kunnen gemeenten zelf deze doelgroepen signaleren via hun toegangsorganisaties.

7. Cultuurmiddelen
We ontvangen in 2021 € 77.413 ter ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om culturele instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden.

8. Crisisdienstverlening
Centrumgemeenten ontvangen middelen om werkloosheid te bestrijden. Verschillende initiatieven om de werkloosheid te bestrijden kunnen door de arbeidsmarktregio's worden opgepakt. Denk hierbij aan initiatieven op het gebied van ondersteuning voor zelfstandigen, begeleiding van jongeren naar werk etc.

9. Extra kosten verkiezingen
In aanvulling op de compensatie uit de septembercirculaire worden er extra middelen beschikbaar gesteld om de Tweede Kamerverkiezingen coronaproof te kunnen organiseren. Denk hierbij aan het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen en het instellen van afgiftepunten van briefstembureaus.

10. Beschermd wonen Continuïteit van zorg 2020
Aan centrumgemeenten wordt compensatie verstrekt voor Beschermd Wonen. Dit is onderdeel van het steunpakket van € 170 miljoen zoals genoemd onder het punt continuïteit van zorg (COVID 19). Er wordt totaal € 5,6 miljoen verdeeld.

11. Jeugd aan zet
Een groep gemeenten ontvangt een bedrag van € 10.000 om jongeren te ondersteunen in de tijd van corona, zodat ze hun tijd zinvol kunnen besteden. Voor Borger-Odoorn is deze uitkering ook aangevraagd, maar nog niet toegekend in deze circulaire.

Overige compensatie die nog niet in de decembercirculaire wordt toegekend
Ook bevat dit compensatiepakket een aantal afspraken over 2020, 2021 en 2022 die nog niet in deze circulaire konden worden verwerkt. Over de verwerking van deze afspraken in de verdeling van het gemeentefonds zullen gemeenten in het eerste kwartaal van 2021 worden geïnformeerd. Het betreffen de volgende vormen van compensatie:
1. Inkomstenderving: In de septembercirculaire 2020 had het kabinet reeds € 100 miljoen gereserveerd voor gemeenten. De verwachting is dat dit niet voldoende is. Daarom heeft het kabinet besloten de reservering met € 150 miljoen te verhogen tot een totaal van € 250 miljoen. De definitieve compensatie voor gemeenten, provincies en waterschappen wordt bepaald in 2021 op basis van de vastgestelde jaarrekeningcijfers

2020.
2. Afvalinzameling: Door de corona hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. In overleg met de VNG is besloten deze kosten ad € 32 miljoen voor 2020 te vergoeden.
3. Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK): Deze regeling is bedoeld om steun te bieden aan huishoudens die in ernstige financiële problemen dreigen te komen. Deze regeling loopt via de bijzondere bijstand. In totaal is een bedrag van maximaal € 130 miljoen gereserveerd voor het eerste halfjaar van 2021.
4. Perspectief jeugd en jongeren: Er wordt € 58,5 miljoen beschikbaar gesteld zodat gemeenten lokale organisaties en de evenementensector kunnen stimuleren om kleinschalige activiteiten coronaproof te organiseren, zodat jongeren elkaar fysiek kunnen ontmoeten. Hierbij kan worden gedacht aan activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Ook kunnen gemeenten de middelen gebruiken om jongerenwerkers in te zetten voor jongeren in risicogroepen.

Compensatie in de vorm van een specifieke uitkering
Als laatste zijn in het aanvullend pakket medeoverheden december 2020 een aantal afspraken gemaakt over compensatie aan gemeenten die via een specifieke uitkering lopen. Deze compensatie moeten we uitgeven aan het daarvoor beschikbaar gestelde doel en vaak zelf aanvragen.
Het gaat om de volgende regelingen:
1. Zwembaden en ijsbanen: Er komt € 100 miljoen compensatie voor exploitanten van zwembaden en ijsbanen. De regeling moet nog nader samen met de branche worden uitgewerkt.
2. Verlenging steun aan sportverenigingen: het steunpakket is aangepast voor de periode 1 oktober t/m 31 december en erop gericht om de nieuw ontstane financiële schade van amateursportverenigingen te compenseren. Hiervoor wordt € 60 miljoen ingezet.
3. Toezicht en Handhaving: Er wordt € 60 miljoen beschikbaar gesteld om tijdelijke coronabanen te creëren op het gebied van toezicht en handhaving. Per gemeente is een bedrag van € 28.421 beschikbaar, plus € 2.867 per ingezetene.
4. Verlenging Tozo: Tozo 3 loopt van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021 en bevat geen wijzigingen ten opzichte van Tozo 2. Dat betekent o.a. dat er tot 1 april geen vermogenstoets plaatsvindt.

Toezeggingen vanuit het kabinet
Het kabinet doet een aantal toezeggingen voor compensatie in 2021:
1. De extra kosten van GGD-en en veiligheidsregio's worden volledig gecompenseerd voor geheel 2021 op basis van werkelijke uitgaven.
2. De extra kosten voortkomend uit de Tijdelijke Wet COVID-19 worden vergoed.
3. De afspraken tussen Rijk en VNG worden verlengd om meerkosten voor de Jeugdwet en Wmo te vergoeden tot 1 januari 2022.

Nieuwe wet inburgering
In de meicirculaire 2020 is een voorlopige bijdrage bekend gemaakt voor de nieuwe wet inburgering. In deze circulaire wordt de bijdrage vanaf 2021 geactualiseerd. Voor Borger-Odoorn ziet dat er als volgt uit:

Borger-Odoorn	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Nieuwe wet inburgering	31.493	69.995	77.003	77.003	77.003

Inmiddels heeft het ministerie van SZW bekend gemaakt dat de invoering van de nieuwe wet wordt uitgesteld naar 1 januari 2022. Dit kan gevolgen hebben voor de invoeringskosten. Hierover worden nog gesprekken gevoerd met de VNG. Gemeenten worden geïnformeerd als hier meer duidelijk over is.

Definitieve toekenning Voogdij/18+
In deze circulaire is de inmiddels bekende € 735.301 compensatie op het onderdeel Voogdij definitief toegekend. In totaal ontvangen 43 gemeenten in 2021 compensatie. De totale omvang van de toegekende compensatie bedraagt in 2021 € 22.555.527. Er was een totaalbedrag van 30 miljoen gereserveerd. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene uitkering.

Bedrijfsvoering en corona
De coronacompensatie die we vanuit het Rijk ontvangen is gerelateerd aan beleidsinhoudelijke onderwerpen en niet direct aan bedrijfsvoering, maar om één en ander uit te kunnen voeren maken we personele kosten. In de BERAP 2020-II hebben we € 150.000 gereserveerd voor de personele kosten als gevolg van corona.

Op dit moment is de personele component van dit derde compensatiepakket nog niet in te schatten. In de jaarrekening 2020 maken we een totaaloverzicht van de lasten en baten met betrekking tot corona. Dan beoordelen we ook de personele component van de coronacompensatie voor het jaar 2020. Als er extra personele kosten moeten worden gemaakt die betrekking hebben op 2021 rapporteren we daarover in de BERAP 2021-I.

Hoe gaan we de coronacompensatie inzetten?
De coronacompensatie 2020 wordt verwerkt in de jaarstukken 2020. Het gaat totaal om € 116.187. Hiervoor passen we de begroting niet meer aan en dit betekent een voordeel in de jaarstukken 2020 op het onderdeel Algemene Uitkering. Echter, we verhogen de lasten van de verschillende onderdelen ook niet meer met deze bedragen in 2020. Indien er aanleiding voor is zullen we een deel van het bedrag voor een specifiek beleidsterrein reserveren in de reserve NUW, zodat de middelen in 2021 kunnen worden ingezet.

De compensatie voor 2021 verwerken we in de BERAP 2021-I. Op dit moment reserveren we de middelen en geven we ze nog geen bestemming. Daarmee blijven knop 1 en knop 2 ongewijzigd. De verwachting is dat er ten tijde van het opstellen van de BERAP 2021-I ook meer duidelijkheid is over de compensatieregelingen waarvoor in deze circulaire nog geen bedrag is toegekend.